

PROPISI O VRŠENJU STRAŽARSKE SLUŽBE

IV. PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA ZVANJE STRAŽARA¹

6. Program stručnog ispita za zvanje stražara u okviru predmeta iz člana 6. Pravilnika sadrži sljedeće gradivo, pravne izvore i literaturu za predmet **Propisi o vršenju stražarske službe**, i to:

4. PROPISI O VRŠENJU STRAŽARSKE SLUŽBE

a) Gradivo

- I. Način vršenja službe osiguranja,
- II. Upotreba vatrenog oružja i sredstava prinude,
- III. Naoružanje i oprema straže,
- IV. Upotreba saobraćajnih sredstava i sredstava veze,
- V. Ulazak u stan i druge prostorije,
- VI. Uniforma i oznake službenih zvanja straže

b) Pravni izvori

- Uredba o oznaci i znački, uniformi, službenim zvanjima, i oznakama zvanja zatvorske policije-straže i oznaci vozila Federalnih ustanova za izvršenje kazne zatvora (“Službene novine Federacije BiH”, br. 10/99 i 46/99)
- Uredba o oznaci i znački, uniformi, službenim zvanjima, uslovima za sticanje službenih zvanja i oznakama zvanja zatvorske policije-straže i boji i oznaci vozila federalnih ustanova za izvršenje kazne zatvora (“Službene novine Federacije BiH”, br. 90/17)²
- Pravilnik o načinu vršenja službe osiguranja, naoružanju i opremi, upotrebi vatrenog oružja, službenoj legitimaciji i obliku uniforme zatvorske policije-straže u federalnim zavodima za izvršenje kazne zatvora (“Službene novine Federacije BiH”, br. 15/99 i 46/99)
- Pravilnik o kućnom redu kazneno-popravnog zavoda (u kome je kandidat zaposlen).

Uz opšte odredbe Programa stručnog odgajateljskog ispita i stručnog ispita zatvorskih policajaca-stražara u federalnim ustanovama za izvršenje kazne zatvora koji je sastavni dio Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima i načinu polaganja stručnog ispita službenika i zatvorskih policajaca-stražara u federalnim ustanovama za izvršenje kazne zatvora (“Službene novine Federacije BiH”, br. 22/04), a koji sadrži pravne izvore i literaturu za svaki predmet,³ pored osnovnih odredbi gradiva za predmet **Propisi o vršenju stražarske službe** iz Programa, dodajem i *posebnu listu pojedinačnih pitanja*:

¹ V. detaljnije na stranici: <http://www.fmp.gov.ba/index.php?part=stranice&id=ispit3>

² V. detaljnije na stranici: <http://www.fbihvlada.gov.ba/hrvatski/zakoni/>

³ V. detaljnije na stranici: <http://www.fmp.gov.ba/index.php?part=stranice&id=ispit3>

I. NAČIN VRŠENJA SLUŽBE OSIGURANJA

- (1) Nabrojati poslove službe osiguranja [čl. 4. Pravilnika]?
- (2) Koju vrstu osiguranja vrši straža u skladu sa utvrđenom kategorizacijom zavoda [čl. 5. Pravilnika]?
- (3) Objasniti organizaciju rada službe osiguranja (kako se vrši rad u smjenama i ko vrši raspored poslova i zadataka u smjenama) [čl. 6. st. 1. i 2. Pravilnika]?
- (4) Kada, kome i kojim slučajevima se stražar dužan odazvati pozivu i izvan radnog vremena i koje su mu dužnosti kada u slobodno vrijeme odlazi iz mjesta stanovanja [čl. 6. st. 3. i 4. Pravilnika]?
- (5) Nabrojati prava i dužnosti stražara (šta je stražar dužan u vršenju službe...) [čl. 8. Pravilnika]?
- (6) Nabrojati prava i dužnosti stražara (šta je stražaru zabranjeno...) [čl. 9. Pravilnika]?
- (7) Dužnosti stražara (navesti tri osnovna principa pri postupanju prema osuđenim osobama ...) [iz čl. 10., 11. i 12., Pravilnika]?
- (8) Nabrojati prava i dužnosti stražara (sve o disciplinskoj prijavi osuđenim i pritvorenim osobama, kada će i kome uputiti prijavu i šta u njoj navodi...) [čl. 13. Pravilnika]?
- (9) U kojim slučajevima se vrši osiguranje mjesta događaja u zavodu i van zavoda [čl. 14. Pravilnika]?
- (10) Nabrojati (dvije) dužnosti stražara pri obavezi sprječavanja nepozvanim osobama pristup u krug zavoda ili u pojedine njegove objekte i objasniti ih [čl. 15. Pravilnika]?
- (11) Navesti tri situacije kada se može izvršiti pretres osuđenih i pritvorenih osoba i koje je predradnje stražar dužan preduzeti prije pretresa [čl. 16. Pravilnika]?
- (12) Kada i u kojim uslovima i situacijama se može izvršiti pretres osuđenih i pritvorenih osoba po naređenju direktora, zapovjednika, a kada i u kojim uslovima i situacijama se može izvršiti pretres po vlastitom nahođenju stražara [čl. 17. st. 1. Pravilnika]?
- (13) Koje su obaveze stražara koji izvrši pretres po vlastitom nahođenju [čl. 17. st. 2. Pravilnika]?
- (14) Kako, kada i u kojim uslovima se vrši pretres kada se pretpostavlja da se mogu naći predmeti koji su upotrijebljeni ili namijenjeni za vršenje krivičnih djela ili koji mogu poslužiti kao dokaz u postupku [čl. 17. st. 3. Pravilnika]?
- (15) Kako se vrši pretres osobnih stvari osuđenih i pritvorenih osoba [čl. 17. st. 4. Pravilnika]?
- (16) Kako se vrši pretres osuđenih i pritvorenih osoba imajući u vidu njihov spol [čl. 18. Pravilnika]?
- (17) Navesti naziv akta koji se sastavlja nakon izvršenog pretresa, njegove sastavne dijelove i šta se u njega unosi [čl. 19. Pravilnika]?
- (18) Čime se vrši sprovođenje osuđenih i pritvorenih osoba i navesti dva osnovna principa pri sprovođenju [čl. 20. Pravilnika]?
- (19) Kako se vrši sprovođenje bolesnih i iznemoglih ili trudnih žena (sprovođenje „ranjivih“ kategorija osuđenih osoba) [čl. 21. st. 2. i 3. Pravilnika]?
- (20) Ko i na osnovu kojih kriterija određuje potreban broj stražara za sprovođenje [čl. 22. Pravilnika]?

- (21) Opisati organizaciju sprovođenja osuđenih i pritvorenih osoba (šta se predaje stražaru, o čemu ga se obavještava i koje su njegove dužnosti...) [čl. 23. Pravilnika]?
- (22) Šta se neće dozvoliti za vrijeme sprovođenja osobi/ma koja/e se sprovodi/e [čl. 24. Pravilnika]?
- (23) Opisati obaveze i dužnosti stražara pri sprovođenju (eventualna primjena propisanih ovlaštenja iz čl. 144. i 145. ZIKS-a FBiH i dr. obaveze i dužnosti) [čl. 25. Pravilnika]?
- (24) Opisati kako se predaje osoba koja se sprovodi organu ili drugoj pravnoj i odgovornoj osobi, dužnosti i obaveze prilikom njene predaje [čl. 26., st 1. do 3. Pravilnika]?
- (25) Navesti naziv akta koji se sastavlja nakon izvršenog sprovođenju osuđenih i pritvorenih osoba i šta se u njega unosi [čl. 26., st 3. i 4. Pravilnika]?

II. UPOTREBA VATRENOG ORUŽJA I SREDSTAVA PRINUDE

- (26) Šta se podrazumijeva pod oružjem kojim je naoružana straža i šta se podrazumijeva pod sredstvima prinude [čl. 39. Pravilnika]?
- (27) Na osnovu čega se određuje vrsta naoružanja stražara [čl. 40. st. 1. Pravilnika]?
- (28) Nabrojati čime mogu biti naoružani stražari kada vrše osiguranje zavoda zatvorenog tipa [čl. 40. st. 2. Pravilnika]?
- (29) Nabrojati čime mogu biti naoružani stražari kada vrše osiguranje zavoda poluotvorenog tipa [čl. 40. st. 3. Pravilnika]?
- (30) Nabrojati čime mogu biti naoružani stražari kada vrše sprovođenje veće grupe osuđenih osoba [čl. 40. st. 4. Pravilnika]?
- (31) Objasniti kada, kako i pod kojim uslovima stražar, kada je na dužnosti među osuđenim i pritvorenim osoba, može nositi vatreno oružje i gumenu palicu [čl. 41. Pravilnika]?
- (32) Kada i u kojim prilikama stražar pripravnik može biti naoružan vatrenim oružjem [čl. 42. st. 2. Pravilnika]?
- (33) Ko i u kojim slučajevima može stražaru oduzeti oružje i opremu [čl. 43. Pravilnika]?
- (34) Navesti obaveze zapovjednika u vezi sa naoružanjem i opremom [čl. 44. Pravilnika]?
- (35) Kada stražar može upotrijebiti vatreno oružje (u vezi sa čl. 144. i 145. ZIKS-a FBiH) [čl. 45. Pravilnika]?
- (36) Šta je stražar dužan pri upotrebi vatrene oružja ili drugih sredstava prinude [čl. 46. Pravilnika]?
- (37) Objasniti redoslijed upotrebe vatrene oružja ili drugih sredstava prinude (ako postoje mogućnosti i uslovi da se upotrijebi više sredstava prinude...) [čl. 47. Pravilnika]?
- (38) Šta je napad u smislu tačke 2. stava 1. člana 145. Zakona i [čl. 48. st. 1. Pravilnika]?
- (39) Šta je napad na objekat u smislu tačke 3. stava 1. člana 145. Zakona [čl. 48. st. 2. Pravilnika]?

- (40) Kada stražar može upotrijebiti vatreno oružje u slučajevima napada u smislu tačke 2. stava 1. člana 145. Zakona i napada na objekat u smislu tačke 3. stava 1. člana 145. Zakona [čl. 48. st. 3. Pravilnika]?
- (41) Kako i kada će stražar upotrijebiti vatreno oružje u smislu tačke 4. stava 1 člana 145. Zakona [čl. 49. Pravilnika]?
- (42) Kada, kako i pod kojim uslovima stražar upotrijebiti vatreno oružje prilikom sprovođenja ili čuvanju osuđene osobe van zavoda i koje su mu dodatne obaveze [čl. 50. st. 1 do 3. Pravilnika]?
- (43) Kada, kako i pod kojim uslovima stražar upotrijebiti vatreno oružje prilikom sprovođenja pritvorene osobe van zavoda [čl. 50. st. 4. Pravilnika]?
- (44) Navesti u kojim slučajevima (šest slučajeva) bještva upotreba vatrenog oružja u uslovima iz čl. 49. Pravilnika nije dozvoljena [čl. 51. Pravilnika]?
- (45) Objasniti postupanje stražara kod bještva osuđene ili pritvorene osobe iz čl. 49. i 50. Pravilnika (redosljed radnji koje je dužan uraditi prije upotrebe vatrenog oružja, u noćnim, uslovima ili gustoj magli i dr. uslovima ...) [čl. 52. Pravilnika]?
- (46) Šta se ne smatra upotrebom vatrenog oružja u smislu Pravilnika i objasniti zbog čega [čl. 53. Pravilnika]?
- (47) Koje su obaveze direktora ili zapovjednika u slučaju upotrebe vatrenog oružja sa smrtnim posljedicama [čl. 54. Pravilnika]?
- (48) Kada i u kojim slučajevima stražar može upotrijebiti fizičku snagu i gumenu palicu [čl. 55. Pravilnika]?
- (49) Šta je aktivni otpor [čl. 56. st. 1. i 2. Pravilnika]?
- (50) Šta je pasivni otpor [čl. 56. st. 3. Pravilnika]?
- (51) Šta se smatra kao upotreba fizičke snage i gumene palice i kada je stražar dužan da prestane sa upotrebom [čl. 57. Pravilnika]?
- (52) Kako i prema kome se ne smije upotrijebiti gumena palica... [čl. 58. Pravilnika]?
- (53) Kada, radi čega i u kojim uslovima stražar može upotrijebiti hemijska sredstava [čl. 59. st. 1. Pravilnika]?
- (54) U kojim uslovima se mogu upotrijebiti šmrkovi sa vodom i vodeni top [čl. 59. st. 2. Pravilnika]?
- (55) Po čijem naređnju se mogu upotrijebiti hemijska sredstava, šmrkovi sa vodom i vodeni top [čl. 60. Pravilnika]?
- (56) Pojasniti uslove kada se mogu upotrijebiti specijalno obučeni psi i ko naređuje njihovu upotrebu [čl. 61. i 62. Pravilnika]?
- (57) Kada stražar može vezati osuđene i pritvorene osobe, po čijem naređenju, a kada samoinicijativno (općenito) [čl. 63. Pravilnika]?
- (58) Kada stražar neće primijeniti vezivanje prema osuđenim i pritvorenim osobama i koji su to izuzeci [čl. 64. Pravilnika]?
- (59) Kada, zbog čega i kako stražar može vezati osuđenu i pritvorenu osobu, koga izvještava i kada vezivanje treba da prestane [čl. 65. st. 1. do 3. Pravilnika]?
- (60) Šta se smatra vezivanjem u smislu odredaba čl. 63. do 65. Pravilnika [čl. 65. st. 4. Pravilnika]?
- (61) Kada, kako i u kojim uslovima može privremeno izdvojiti i smjestiti u posebnu prostoriju osuđenu ili pritvorenu osobu i koga izvještava o tim radnjama [čl. 66. Pravilnika]?

- (62) Koje su obaveze stražara nakon upotrebe vatrenog oružje i drugih sredstava prinude (objasniti izvještavanje, sastavne dijelove izvještaja i kome se podnosi izvještaj) [čl. 67. st. 1. Pravilnika]?
- (63) Koje su obaveze zapovjednika po prijemu izvještaja o upotrebi vatrenog oružje i drugih sredstava prinude [čl. 67. st. 2. Pravilnika]?
- (64) Koje su obaveze direktora zavoda po osnovu upotrebe vatrenog oružje i drugih sredstava prinude prema osuđenim i pritvorenim osobama i koje se institucije obavještavaju [čl. 68. Pravilnika]?
- (65) Koje su obaveze direktora ili osobe koja ga zamjenjuje, a van radnog vremena dežurne službene osobe u slučaju težeg narušavanja reda i mira ili pobune u zavodu [čl. 69. Pravilnika]?

III. NAORUŽANJE I OPREMA STRAŽE

- (66) Od čega se sastoji naoružanje straže u zavodima zatvorenog tipa i obrazložiti svaku stavku [čl. 27. Pravilnika]?
- (67) Od čega se sastoji oprema straže u zavodima zatvorenog tipa i obrazložiti svaku stavku [čl. 28. Pravilnika]?
- (68) Od čega se sastoji naoružanje, oprema i sredstva posebne opreme straže u zavodima poluotvorenog tipa [čl. 29. Pravilnika]?
- (69) Objasniti kako se vrši čuvanje, održavanje, kome se prijavljuje nestanak, uništenje ili oštećenje sredstava naoružanja i posebne opreme [čl. 32. Pravilnika]?
- (70) Objasniti postupak kada stražar namjerno ili iz krajnje nepažnje prouzrokuje nestanak, uništenje ili oštećenje sredstava naoružanja i posebne opreme [čl. 33. Pravilnika]?
- (71) Kada i u kojim uslovima stražar nosi vatreno oružje, a kada ne nosi i gdje se oružje čuva u toj situaciji [čl. 34. Pravilnika]?
- (72) Šta je stražar dužan u slučaju prestanka radnog odnosa [čl. 35. Pravilnika]?
- (73) Kad i kako se vrši provjeravanje ispravnosti sredstava naoružanja i posebne opreme i ko prisustvuje tim provjerama [čl. 36. Pravilnika]?
- (74) Kad i kako vrši stručno-tehnički pregled ispravnosti sredstava naoružanja i posebne opreme [čl. 37. Pravilnika]?
- (75) Gdje se vrši opravka sredstava naoružanja i na koji način se vrši rashodovanje sredstava naoružanja i pojedinih dijelova opreme [čl. 38. Pravilnika]?

IV. UPOTREBA SAOBRAĆAJNIH SREDSTAVA I SREDSTAVA VEZE

- (76) Kada i u kojim uslovima pripadnik straže ima pravo da se posluži i saobraćajnim sredstvima i sredstvima veze do kojih može da dođe [čl. 146. st. 5. ZIKS-a FBiH]?
- (77) Koje su obaveze stražara prema vlasniku saobraćajnih sredstava i sredstava veze kojima se poslužio (obrazac br. 8) [čl. 146. st. 6. ZIKS-a FBiH]?

V. ULAZAK U STAN I DRUGE PROSTORIJE

- (78) Kada i u kojim uslovima stražar može ući bez naredbe za pretres u stan ili druge prostorije i vršiti pretres radi pronalaženja i hvatanja ove osobe. [čl. 146. st. 1. ZIKS-a FBiH]?
- (79) Koje su obaveze i dužnosti stražara u slučaju ulaska u stan, odnosno drugu prostoriju (obrazac br. 6) [čl. 146. st. 2. ZIKS-a FBiH]?
- (80) Koje su obaveze i dužnosti stražara ako je stražar izvršio pretresanje stana, odnosno prostorija (obrazac br. 7) [čl. 146. st. 3. ZIKS-a FBiH]?
- (81) Kada i u kojim uslovima stražar može izvršiti pretresanje i bez prisustva svjedoka [čl. 146. st. 4. ZIKS-a FBiH]?

VI. UNIFORMA I OZNAKE SLUŽBENIH ZVANJA STRAŽE

- (82) Šta se uređuje Uredbom o oznaci i znački, uniformi, službenim zvanjima, uslovima za sticanje službenih zvanja i oznakama zvanja zatvorske policije-straže i boji i oznaci vozila federalnih ustanova za izvršenje kazne zatvora ("Službene novine Federacije BiH", br. 90/17) [čl. 1. Uredbe]?
- (83) Nabrojati obilježja straže [čl. 4. Uredbe]?
- (84) Opisati oznaku straže [čl. 5. Uredbe]?
- (85) Opisati značku straže [čl. 6. Uredbe]?
- (86) Opisati pločicu straže [čl. 7. Uredbe]?
- (87) Opisati amblem straže [čl. 8. Uredbe]?
- (88) Opisati oznaku za kapu straže [čl. 9. Uredbe]?
- (89) Nabrojati tri vrste uniformi straže, od čega se sastoje i u kojim uslovima se koriste i nose [čl. 10. Uredbe]?
- (90) Navesti tačan period nošenja uniforme u toku kalendarske godine [čl. 13. Uredbe]?
- (91) Koje su obaveze straže u održavanju uniforme i ko kontroliše urednost (povezati sa čl. 22. Uredbe) [čl. 14. Uredbe]?
- (92) Objasniti zabranu kombinovanja dijelova uniforme [čl. 15. Uredbe]?
- (93) objasniti vraćanje uniforme prestankom radnog odnosa [čl. 17. Uredbe]?
- (94) Navesti rok trajanja dijelova uniforme (obrazac br. 9) [čl. 18. Uredbe]?
- (95) Objasniti zamjenu oštećenih dijelova uniforme [čl. 19. Uredbe]?
- (96) Objasniti vođenje evidencija o uniformama [čl. 20. Uredbe]?
- (97) Objasniti urednost i održavanje uniforme [čl. 21. Uredbe]?
- (98) Navesti opće zabrane u vezi korištenja uniforme [čl. 22. Uredbe]?

*****

- (99) Nabrojati поближе šta se uređuje Pravilnikom o kućnom redu ustanove [čl. 100. st. 1. ZIKS-a FBiH]
- (100) Ko donosi Pravilnik o kućnom redu ustanove [čl. 100. st. 2. ZIKS-a FBiH]?